

Я повертаюся додому...
Мамо, не плач...
Мене не вбили.
Жити пішов у інший світ...
Бачиш, дві хмарки в небі білі.
То я і Ромка — наш сусід.
Ще діда бачив — йшов до Бога.
Заплакав, як мене зустрів.
Тут тихо і нема тривоги.
Тепленько і пашииний спів...
У мене за спиною крила.
Ангелом я став мабуть.
Тобі сказали:
— Сина вбили.
Додому на щиті везуть.
Мамо, не плач, то тільки тіло.
Душа далеко, в небесах.
І рана дуже не боліла.
Шкода, що ти тепер в сльозах.
Вже не побачу рідну хату.
Не обійму, кого любив.
Скажи, нехай не плаче тато.
Він сина воїном зростив.
Мамо, візьміть гілку калини.
Що посадив біля воріт.
І покладіть у домовину.
Пам'ять мені у інший світ...
Вже зовсім скоро: люди, квіти.
І домовина на щиті.
Я з орденом лежу убитий...
Живий у вічному житті.
Для всіх Герой — Ангел для Бога.
Так рано смерті не чекав.
Скінчилася земна дорога.
Ворожий постріл обірвав...
Буде хрест, прапор і могила.
Салют... Багато гарних слів...
Дякую мамо, що любила...
І я тебе дуже любив.
Тільки не плач...
Дивися в небо,
коли на серці біль і щем.
Я посміхнуся сонечком до тебе.
Чи поцілую лагідно дощем...

Соломія УКРАЇНЕЦЬ

Загинув на Сумщині

25 жовтня жителі Кременецької громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, оператора безпілотних літальних апаратів, мешканця села Великі Млинівці, солдата **Вадима Юрійовича НАГОРНЮКА** (1997 р.н.), який загинув 19 жовтня під час виконання бойового завдання поблизу села Дмитрівка Сумської області.

Світлої пам'яті Вадим був доброзичливим, чуйним і працьовитим...
"Брате, тобі ще б жити і жити, ти був таким юним. Я ще досі не вірю, що ти загинув на тій проклятій війні. Сумно... ти і так мав важке дитинство... А тепер тебе немає. Сумуюмо за тобою, мій брате..." - написав у соцмережі Андрій Нагорнюк.

Поховали захисника у рідному селі. Широ співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...
Вічна пам'ять і шана Герою!

Був Воїном із великої літери

25 жовтня жителі Буцацької громади провели останню життєвою дорогою військовослужбовця, старшого техника роти вогневої підтримки, уродженця села Новоставці, мешканця села Зубрець, старшого сержанта **Петра МИКУЛЯКА** (1995 р.н.), який загинув 14 жовтня під час виконання

бойового завдання внаслідок артилерійського обстрілу поблизу населеного пункту Дмитрівка на Сумщині.
Світлої пам'яті Петро "був прийнятий на військову службу 26 лютого 2022 року. За роки служби він неодноразово був поранений, але щоразу повертався у стрій - до своїх побратимів, до бою. Мужній воїн, справжній патріот, нагороджений багатьма відзнаками та неодноразово поданий до високих державних нагород... Петро був Воїном із великої літери, відданим сином України, добрим і турботливим сім'янином, люблячим батьком та сином. Прощання з Героєм відбулося у селі Зубрець, де він проживав. Поховали захисника у рідних Новоставцях, де батьківська домівка, звідки він родом..." - повідомили у Буцацькій міській раді.

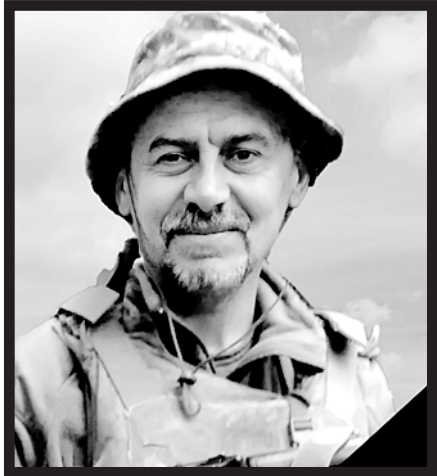
"Один з людей, на яких тримався підрозділ, міцний, стійкий, безвідмовний. Навіть складно повірити, що йому не було й тридцяти - стільки мав досвіду, стільки вмів, такою повагою користувався в побратимів..." - написав у соцмережі Володимир Забудський.
"Опладають сина згорьовані батьки, у невимовній скорботі дружина та діти, у смутку брат, рідні, друзі, побратими, однокласці, уся громада, бо втратили Людину з великої літери - щирого, відданого, доброго, справжнього патріота, який не шукав слави, а просто робив те, що веліло серце. Петро Микуляк воявав з перших днів повномасштабного вторгнення..." - повідомили у Трибухівській територіальній громаді.

Поховали захисника у родинному селі.

Широ співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...

Вічна пам'ять, честь і слава Герою!

Понад півтора роки надій та сподівань

26 жовтня жителі Підволочиської та Тернопільської громад віддали останню шану військовослужбовцю, уродженцю села Богданівка, що на Підволочисьщині, мешканцю Тернополя **Богдану Михайловичу РОБАКУ** (15. 06. 1969 р.н.), який загинув 5 липня 2024 р. під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Новоселівка Перша Покровського району Донецької області.

Світлої пам'яті Богдан "родом із села Богданівка, понад тридцять п'ять років прожив у Тернополі. Попри це, він завжди пам'ятав про рідне село, часто навідувався матір, підтримував, доглядав - залишався сином, який серцем ніколи не відійшов від своєї малої батьківщини. Довгий час він вважався зниклим безвісти. Рідні й знайомі сподівалися, що, можливо, він перебуває в полоні... Його мама до останнього вірила в диво, але, не дочекавшись звістки про сина, кілька місяців тому відійшла у вічність", - повідомили у Підволочиській селищній раді.

Поховали захисника на кладовищі "Довжанка" поруч з дружиною, яка кілька років тому відійшла у засвіти.

Широ співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...

Вічна пам'ять і шана Герою!

Загинув у день свого народження

27 жовтня жителі Шумської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, уродженця м. Курахово Покровського району До-

нецької області, мешканця Шумська **В'ячеслава Володимировича МЕЛАНЧЕНКА** (4. 08. 1990 р.н.), який загинув 4 серпня 2023 року під час виконання бойового завдання поблизу міста Красногорівка Донецької області.

Світлої пам'яті В'ячеслав, який захищав Україну від 6 березня 2022 року, "народився у містечку Курахове, що на Донеччині. Там виріс, там навчався у школі. Після закінчення навчання у місцевій школі пішов працювати у паливно-транспортний цех теплоелектростанції. За старанність та професіоналізм неодноразово отримував подяки та грамоти. У юному віці втратив тата - саме тоді, коли хлопцеві так потрібна була батькова підтримка, але рідної людини не стало. Мамі Ганні Павлівні довелося самій ставити дитей на ноги. У В'ячеслава є старша сестра Світлана. Жінка теж була військовою. Але через стан здоров'я донечки звільнилася із ЗСУ. А до того родина перебралася із неспокоїного Курахового на Шумщину.

- Знайомий зв'язав мене із волонтерами, і так я потрапила на Шумщину, - каже Світлана. - Привезла сюди маму з донечкою, а з 2023 року і я проживаю тут. Придбали у Шумську будинок.

З надією чекали на повернення додому сина, брата і дядька В'ячеслава, адже родині так потрібна чоловіча підтримка. Планували, що усі разом житимуть у Шумську. У наше місто В'ячеслав приїжджав лише один раз - під час відпустки. Це було 8 березня 2023 року.

Не судилося збутися надіям. В'ячеслав загинув у день свого народження...

Понад два роки воїна вважали безвісти зниклим.
- Побратими завжди ставилися до В'ячеслава з повагою. Він усім допомагав, ніколи не відмовляв, для всіх знаходив час. В'ячеслав був добрим, щирим, без шкідливих звичок. Коли ми обоє служили, то підтримували один одного, - ділиться спогадами про брата сестра Світлана.

Поховали воїна з усіма військовими почестями, як і належить, адже він віддав своє життя за мирне небо над Україною, за незалежність та свободу нашої держави. Хоча сам і не встиг нажитися на цій землі, не встиг створити сім'ю..." - написала журналістка газети "Новини Шумщини" Мар'яна Парашинець.

Поховали захисника у Шумську. Широ співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...

Вічна пам'ять і слава Герою!

Два роки надій і сподівань

27 жовтня жителі Тернопільської громади провели останню життєвою дорогою військовослужбовця, мешканця м. Тернопіль **Василя Сергієвича ТОМЧУКА** (21. 01. 1975 р.н.), який загинув 26 жовтня 2023 року під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Кілішівка Бахмутського району на Донеччині.

"Пройшов роки АТО, одним із перших пішов на війну... Добровільно... На другий день повномасштабного вторгнення... Вася був моїм сусідом... А найголовніше - справжньою, без фальші і лицемірства людиною! Турботливим, люблячим чоловіком і чу-

довим батьком... Життєрадісним, працьовитим, розсудливим та надійним... Про таких, зазвичай, кажуть: "З ним сміливо можна йти в розвідку!" Я ніколи не бачила його роздратованим чи сердитим... В моїй пам'яті його образ закарбувався світлим та чітким. Щира, неймовірно красива посмішка і безмежно глибокий, добрий погляд... Приємний тембр голосу, притаманний впевненим в собі чоловікам. Після спілкування з ними на душі ставало світло та комфортно. А ще він невід'ємно асоціювався з Наталею - дружиною, з якою вони були нерозлучні, допоки в країні не прийшло страшне лихо під назвою "війна"... До останнього сподівалася, що він живий... Можливо, в полоні... Але... Дива не сталося, на превеликий жаль... Як же страшно і боляче, коли гинуть кращі з кращій!.. Коли ідуть у засвіти ті, які наповнюють цей світ справжністю та надійністю! Вірю, що ти став ангелом-охоронцем для своєї люблячої родини і нашої багатотрагедійної землі. А ще...я подумки розмовляю з тобою... Можливо, для багатьох це смішно та дико, але чомуся мені стає легше, коли я розповідаю тобі, як безмежно люблю тебе твоя Наталя!.. Як страждала вона цих два роки, коли ти зник безвісти..." - написала у соцмережі Людмила Ткачук.

Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища у Тернополі.

Широ співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...

Вічна пам'ять і слава Герою!

На вітар незалежності героїчно покладено молоде життя

27 жовтня жителі Озернянської громади провели останню життєвою дорогою військовослужбовця, мешканця села Білківці, що на Зборівщині, **Володимира Петровича ОЛІЙНИКА** (14. 03. 1997 р.н.), який загинув 14 грудня 2023 року під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Мар'їнка Донецької області в результаті штурму позицій противника.

Світлої пам'яті Володимир "з початком повномасштабного російського вторгнення, не вагаючись жодної миті, вступив до лав ЗСУ, щоб дати відсіч ворогу та захистити свою Батьківщину. Тривалий час він вважався зниклим безвісти, і ось тепер ми отримали підтвердження найстрашнішого... Протягом двох років, сповнених нестерпного болю і тривожного чекання, родина невтомно жила однією мрією: почути двоогоочікувану звістку про сина і обійняти його живим, але доля розпорядилася інакше... Володимир Петрович загинув смертю Герою... Висловлюємо щирі співчуття батькам, сестрам та брату, близьким друзям та побратимам. Розділяємо ваш біль втрати, сумуємо разом з вами", - написали у соцмережі на сторінці Озернянської сільської ради.

Поховали захисника у рідному селі. Широ співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...

Вічна пам'ять і шана Герою!

Був справжнім патріотом

30 жовтня жителі Збаразької громади провели останню життєвою дорогою військовослужбовця, командира міномета, мешканця Збаража, молодшого сержанта **Тараса Володимировича ПЕТРИКА** (4. 08. 1996 р.н.), який загинув 22 жовтня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Покровськ Донецької області.

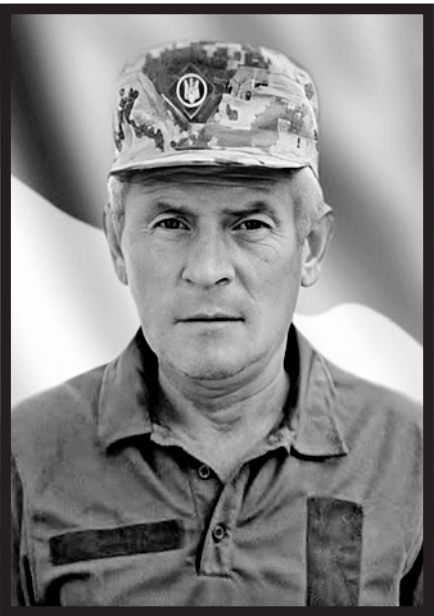
Побратими та близькі згадують світлої пам'яті Тараса як доброзичливого, щирого, чуйного чоловіка й водночас мужнього і відповідального воїна. "Вічна, світла пам'ять тобі, Тарасе... Ми тебе завжди будемо пам'ятати щирим і з відкритим серцем", - написала у соцмережі Юлія Бенько.

"У серпні героїчному збаражанину виповнилось лише 29 років... Безутішними у невимовному горі залишилися батьки, родина, близькі та друзі, які втратили дорогу людину. Великої втрати зазнала і Збаразька громада, яка збідніла на ще одного мужнього сина, захисника, справжнього патріота і людину, яка любила свою Батьківщину..." - повідомили у Збаразькій міській раді.

Поховали захисника у рідному місті. Широ співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...

Вічна пам'ять, честь і шана Герою!

Поповнив лави небесного війська

30 жовтня жителі Золотополицької громади провели останню життєвою дорогою військовослужбовця, водія автомобільного відділення, мешканця села Стінка **Михайла Івановича ДАРМОГРАЯ** (13. 06. 1970 р.н.), серце якого перестало битися 24 жовтня під час виконання обов'язків військової служби.

Світлої пам'яті Михайло був доброзичливим і працьовитим чоловіком, який ніколи не відмовляв у допомозі. "Він вірно та віддано виконував свій військовий обов'язок. Світла пам'ять про Героя назавжди залишиться у серцях рідних, друзів і всіх, хто знав Михайла Івановича. Низький уклін за мужність..." - написала у соцмережі адміністратор групи "Стінка. Важливе" Надія Дармограй.

Поховали захисника у рідному селі. Широ співчуваємо дружині, рідним і близьким, побратимам...

Вічна пам'ять і слава Герою!

"Не судилось Ярославу звити подружнє гніздечко..."

31 жовтня жителі Білобожницької громади віддали останню шану військовослужбовцю, водієві мінометного взводу, мешканцю с. Джури, що на Чортківщині, старшому солдату **Ярославу Степановичу ПІДГІРНОМУ** (3. 05. 1995 р.н.), який загинув 17 жовтня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Волохівка Чугувського району Харківської області внаслідок атаки ворожих FPV дронів.

"Проміжком у два тижні пролягла остання путь Герою додому. А мати все чекала сина, все сподівалася - він живий, він не може покинути її назавжди. Та лютий загартований земляк української навічно загасив життєдайну зорю воїна-захисника. Не судилось Ярославу пізнати особистого сімейного щастя, в

любві звити подружнє гніздечко... Жорстока війна - невблаганна. Йому назавжди - 30... Зраненою пташиною припадала до труни ще така молода мати; мовчазно, з невимовним боєм утрати підтримував рідненню її молодший син, який також зі зброєю в руках захищає Батьківщину на бойових рубежах лінії фронту; понуро стояли побратими... І не стримати гірких сліз нікому з присутніх..." - написала журналістка чортківської районної газети "Голос народу" Тетяна Лякуш.

"Висловлюємо щирі співчуття матері, братові, який зараз несе військову службу, всім родичам і близьким загиблого Героя. Розділяємо спільно цей нестерпний біль втрати", - йдеться у повідомленні Білобожницької сільської ради.

Поховали захисника у рідному селі. Широ співчуваємо рідним і близьким, побратимам...

Вічна пам'ять і слава Герою!

Добровільно пішов захищати Україну

31 жовтня жителі Тернопільської громади провели останню життєвою дорогою військовослужбовця, навідника-оператора розвідувального відділення 155-ї окремої механізованої бригади, мешканця м. Тернополя **Ярослава Валерійовича ГИРЛА** (13. 08. 1986 р.н.), який загинув з 4 травня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Тарасівка Краматорського району Донецької області.

Знайомі та близькі згадують Ярослава як добродушного, відповідального й справедливого чоловіка, який навесні 2024 року добровільно пішов захищати Україну, боронив державу на Покровському та Курському напрямках. Від травня воїн вважався зниклим безвісти.

Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища у Тернополі.

Ярослав залишив у вічному смутку дружину і двох дітей.

Широ співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...

Вічна пам'ять і слава Герою!

Без батька залишилася маленька донечка

31 жовтня жителі Збаразької та Великобурківської громад віддали останню шану військовослужбовцю, мешканцю с. Капустинці, що на Збаражчині, **Юрію Васильовичу ДОПІРІ** (16. 04. 1991 р.н.), який від травня вважався зниклим безвісти.

"Трагічна звістка надійшла днями у наше село, Малий Ходаків, про передчасну загибель 34-річного Допіра Юрія Васильовича, який вважався зниклим з травня цього року. На нього з надією та молитви і рідних зі села Капустинці Збаразької громади, звідки родом військовослужбовець... Юрій був добрим, спокійним, товариським. Дуже чекав на народження своєї донечки, яку любив понад усе. Служив в лавах ЗСУ, був вірним Україні, служінню людям, своїй справі - військовому обов'язку захищати свій народ..." - написала у соцмережі Світлана Гуменна.

Широ співчуваємо рідним і близьким, побратимам...

Вічна пам'ять і слава Герою!

Закінчення на 4 стор.

Свобода

Головний редактор Тарас Савчук

Відповідальний секретар Віктор Уніят
Літературний редактор Наталія Гавришко
Редактор відділу Галина Вандзелак
Бухгалтерія Галина П'ятківська
Рекламний відділ Оксана Волошина

Індекс видання: 40184.

Е-mail редакції: reklama-svoboda@ukr.net, svoboda-te@ukr.net. Сайт: svoboda.te.ua

Газета виходить з жовтня 1990 року

Ідентифікатор в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-02865

Рішення Нацради України з питань телебачення і радіомовлення №571 від 29.02.2024 р.

46008, м. Тернопіль, вул. Торговиця, 11, ТОВ «Редакція газети «Свобода»
р/р UA863003350000000026000624332 в АТ «Райффайзен Банк» м.Київ, МФО 300335, код 21157527

Журналісти: тел. 0 (352) 23-55-02
Реклама: тел. 0 (68) 932-29-05

Віддруковано: ТОВ «Підлілля-Тер», м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua. Замовлення № 1578. Тижневий тираж 9202

Висловлювані авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Оригінали не рецензуються і не повертаються. Лістування з читачами - лише на сторінках газети. Матеріали під рубрикою «Політична трибуна» надруковані на правах реклами. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Його картини - голос про Україну

Заслужений художник України Микола Шевчук відкрив у Тернопільському обласному художньому музеї ювілейну персональну виставку

Шістдесят власних живописних робіт у свій 60-й ювілейний день народження представив на вернісажі у Тернопільському обласному художньому музеї заслужений художник України, викладач-методист Тербовлянського фахового коледжу культури та мистецтв, член Національної спілки художників України Микола Шевчук. Персональна виставка має назву "У нашій раї на землі..." й триватиме до 15 грудня.

вописець, іконописець, скульптор, монументаліст. Окрім написання численних живописних творів, ікон, створив перший у нашій країні тривимірний пам'ятник Небесній Сотні в Тербовлі. Є автором і пам'ятника "Борцям за волю України", меморіальної дошки загиблим воїнам 44-ї артилерійської бригади. Але, як сам стверджує, він вчить не лише студентів, а й сам намагається здобувати нові знання для "свого внут-

рішнього та професійного розвитку". Ось уже впродовж двох років опановує мистецтво ножеобства. Знаємо також пана Миколу як активного волонтера, громадського діяча. Є й учасником і організатором різних мистецьких акцій, симпозіумів, пленерів. Зокрема став керівником добровільних іконописних пленерів у Марійському духовному центрі в Зарваниці - "Вікно в небо" та "Тобі, Богородице".

Ведуча відкриття виставки Ольга Ваврик зазначила, що Микола Шевчук сформувався, як митець з глибоким відчуттям форми, кольору та духовного символу. Його творчий шлях позначений поєднанням професійної дисципліни архітектора (цю професію здобув у "Львівській політехніці") та високої художньої культури, щирої любові до української традиції. На переконання ж директори департаменту культури та туризму Тернопільської ОВА Світлани Байталюк, роботи пана Миколи - це "справді голос про Україну, історичну справедливість, яку він доносить світові".

Зрештою, на відкритті персональної виставки звучало чимало теплих і добрих слів про творчість, волонтерську та громадську діяльність, людські якості Миколи Шевчука. Скажімо, крім Світлани Байталюк,

від владних органів виступили також голова обласної ради Богдан Бутковський, голова Тербовлянської об'єднаної територіальної громади Олег Продан. Від духовних осіб на вернісажі про пана Миколу мовили митрофорний протоієрей УГКЦ о.Андрій-Іван Говера, капелан ПЦУ о.Володимир Андрухів, священник Марійського духовного центру в Зарваниці о.Микола Медюх. Звісно, привітати ювіляра прийшли й колеги, серед яких: голова Тернопільської організації Національної спілки художників України Ігор Дорош, народний художник України Богдан Ткачик, заслужений діяч мистецтв України Михайло Кузів. Слово також тримали директор Тернопільського обласного художнього музею Григорій Шергей, в.о. директора Тербовлянського фахового коледжу культури та мистецтв Олена Ткачук, мистецтвознавець Ігор Дуда, директор Тербовлянського академічного ліцею імені Ярослави Стецько Олег Архитко, педагогиня, мовознавиця Галина Снітовська. Із селища Івано-Франкове на Львівщині приїхав з вітанням однокурсник, а нині директор Художнього професійно-технічного училища ім. Й. Станька Василь Гевало.

Звісно ж, на заході зібралося й чимало поціновувачів мистецького таланту Миколи Шевчука, студенти й викладачі коледжу, в якому викладає художник. Ювіляр отримав грамоти, подяки від церковних очільників, владних органів. Не обійшлося й без музичного дарунку - відомий бандурист, заслужений артист України Дмитро Губ'як виконав билину про Іллю Муромця та Соловія Розбійника. Принагідно зауважити, що тема кобзарства та лірницької традиції дуже близька пану Миколі. Зокрема, торік він узяв участь у масштабному Всеукраїнському проєкті "Наша дума, наша пісня", присвяченому пам'яті українських кобзарів. На ювілейній виставці художник також представив власні картини з цієї тематики.

Микола ШОТ

На світлинах:
Микола Шевчук з дружиною
Оксаною та донькою, художницею
Марією Тимчук;
з вітальним словом - Світлана
Байталюк, директорка
департаменту культури та
туризму Тернопільської ОВА;
Микола Шевчук. "Говерлянські зорі"
Микола Шевчук. "Воїнам світла,
воїнам добра".
Світлина автора

Про що розповідають скульптури...

Закінчення. Початок на 1 стор.

Традиція ставити на могилах не хрести, а саме скульптури прийшла спершу з католицької у греко-католицьку, а згодом і у православну. "Така скульптура у нас виникла близько 18 століття. До того були дерев'яні хрести, або кам'яні, якщо людина була багатшою. Найчастіше бачимо скульптури з пісковика і вапняка, - каже Володимир Салук. - Оскільки наші землі багаті на камінь, то були і каменоломні, й каменотесі, і скульптори, цілі династії сформувалися на Тернопільщині. Було кілька осередків на Підволочисьщині, на Бережанщині, великі школи були у Струсіві й Тернополі. Хоча дехто замовляв скульптури і у Львові. На окремих навіть вказані майстри чи майстерні, в яких над ними працювали".

Одним із найпоширеніших образів, який можна зустріти на Ми-

кулинецькому, є скульптури та барельєфи Діви Марії. Так само як є різна традиція зображення Богородиці на іконах, так само по-різному її образ передавали в різбі. "Зображення Ісуса, звісно, не вказувало на ім'я померлого, а от про його побожність свідчило, проте, що людина віддавала честь Богові. Так само і зображення Марії не завжди збігається із розміщенням її скульптури на могилі жінки, яка носила таке ж ім'я. Іноді це говорить про побожність, що людина багато молилася до Богородиці", - пояснює Володимир Салук. Найчастіше на Микулинецькому можна зустріти два образи Діви Марії: з малим Ісусом на руках - Одигітрія, або коли вона однією ногою стоїть на півмісяці, а біля ніг звивається змія, - Непорочна або в західній традиції Immaculata.

Апостоли, євангелісти і Іван Хреститель

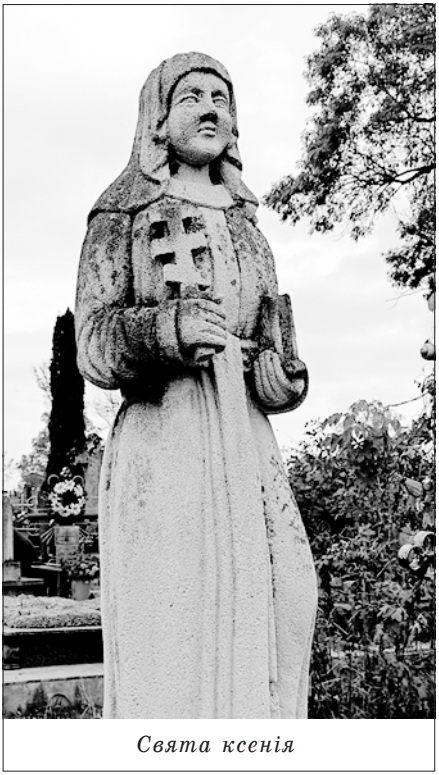
В іконографії та скульптурі апостоли мають свої атрибути, розповів Володимир Салук. Наприклад, Петро тримає ключі від Царства Небесного, Андрій зображують з Х-подібним хрестом, на якому його розп'яли, Івана - з чашею, з якої пив отруту. Атрибути святих і великомучеників часто вказують на якусь деталі з їхнього життя, в тому числі на мученицьку смерть. Так, Павло загинув від меча і саме з ним його зображують. Чотири євангелісти теж мають свої окремі символи: Марко - лева, Лука - бика, Матвій - янгола, а Іван - орла. Крім цього, в іконографії та скульптурі їх зображують із книгами, які вказують на те, що вони є авторами Євангелій. Івана Хрестителя можна відрізнити по тому, що він тримає хреста або біля ніг у нього може бути вівця.

Святі і великомученики

Святі та великомученики, за аналогією до апостолів, також мають свої атрибути. Святу Анну, матір Богородиці, часто зображують із нею, маленькою, або з книгою, вказуючи на побожність і знання Святого Ісуса. Святого Іосипа - з малим Ісусом на руках, так само як і святого Антонія, однак останній - у чернечому вбранні.

Хоча іноді в скульптурних композиціях обігрували традиційне зображення.

"Наприклад, на фото - скульптурна композиція предостоячих. За традицією, там мали би бути Іван Богослов, Богородиця і святі жінки. Натомість ми бачимо там святих Розалію і Миколая. Першу можна впізнати за черепом - бо вона була відлюдницею, святого Миколая - за

Свята ксенія

традиційним для нього вбранням. На постаменті можна одразу звіритися з іменами похованих там людей - справді Розалія і Миколай", - пояснює Володимир Салук.

Із нечестих імен, які можна зустріти, на Микулинецькому також була свята Вероніка - вона тримає хустку із ликом Ісуса. Кілька років тому через сильний вітер фігура впала і побилася, але є архівне фото.

На кількох могилах також можна побачити зображення святого Теодора - постать у військових обладунках з мечем, бо він був воєначальником.

Якщо чоловічі персонажі мають доволі чіткі атрибути, то окремих святих чи великомучениць іноді важко ідентифікувати - у них в руках або лише хрест, або пальмова гілка. Тому часом відрізнити Теклю від Ксенії, Анастасії, Параскеви чи інших буває складно. У таких випадках варто звертатися з іменами на постаментах, радить Володимир Салук. Є святі, які мають чіткі атрибути і є доволі поширеними в іконографії чи скульптурі нашого регіону: Катерина - з колесом, бо її колесували, Варвара тримає меч і чашу. Однак не завжди вдається чітко зрозуміти, кого мали на увазі майстри, якщо написи на постаментах не збереглися".

На Микулинецькому кладовищі є скульптура святої із левом біля ніг. Найімовірніше - це Текля, оскільки саме леви мали розтерзати дівчину за її віру. Похована тут жінка носила саме таке ім'я.

Водночас Володимир Салук радить, за можливості, фіксувати на фото і скульптури, і написи на постаментах, бо з часом вони руйнуються і стираються. А таким чином їх можна зберегти для наступного вивчення.

Ірина НЕБЕСНА
Світлина Тернопіль

Час нескорених у Зарваниці

Цими вихідними пластуни з усієї Тернопільщини зібралися у Зарваниці на захід, присвячений Листопадовому зриву - події, коли українці взяли долю своєї держави у власні руки.

Було все: захоплива квестова гра з випробуваннями, гутірки, що надихали і змушували задуматися, ватра, де співали, мріяли і просто ділилися враженнями.

Ми не просто згадали історію - відчули її серцем. Бо кожен із нас - продовження тих, хто сто років тому мріяв про вільну Україну.

Друг "Пласту" Артем Коновал з командою своїх друзів провів гутірку для пластунів про безпеку на війні, про сучасні реалії на полі бою, про надання першої медичної допомоги. Діти вчилися надавати допомогу при пораненнях, побачили деякі цікавинки. Отримані знання могли застосувати при проходженні гри - реконструкції боїв столітньої давності. Діти поділилися на три команди (Україна, Польща та Австро-Угорщина). Вони мали захопити терен, взяти під контроль адмінспоруди (пройшовши випробування інструктора) та навіть вступити у справжню битву з ворогом, щоб зрвати пов'язку з рукава суперника.

Опісля лунала спільна молитва за всіх, хто віддав життя за волю України, захисників ЗСУ. Згадали у молитві митрополита Андрея Шен-

тицького та його епоху формуванні української еліти...

Вечір запам'ятався чудовими піснями біля ватри. Не менш насиченим був другий день заходу: Свята Літургія перед іконою Зарваницької Божої Матері за наших воїнів і перемогу нашого війська, пізнавальна гутірка про Листопадовий подвиг 1918 та її героїв, цікава екскурсія Зарваницею.

Родзинкою заходу була зустріч-презентація з розробником настільних ігор, пластуном Андрієм Мочурадом, керівником групи "ІГРО-ЛАД". Без перебільшення, це найкрутіші розробники настільних ігор в Україні. Він подарував станиці унікальні свої розробки - настільні ігри "Дроноводи" та "Галичина".

«Локальна історія Тернопілля. Відбиток часу через призму людей і подій»

Тернопільське обласне комунальне територіальне відділення Малої академії наук України спільно з ТНПУ ім. В. Гнатюка провели щорічну обласну учнівську науково-практичну конференцію "Локальна історія Тернопілля. Відбиток часу через призму людей і подій", яку організувала методист обласного відділення Малої академії наук України В.Товарищівна.

У конференції взяли участь 26 слухачів з Бучацької, Гусятинської, Заліщицької, Зборівської, Кременецької, Лановецької, Підволочиської філій та Тернопільського міського відділення Малої академії наук України.

Модераторами секцій виступили викладачі історичного факультету: доктор історичних наук, професор Іван Зуляк - секція "Актуальні проблеми історії Тернопілля"; доктор історичних наук, професор Іван Куций - секція "Релігійне життя Тернопільщини у війнах та визвольних змаганнях ХХ-ХХІ ст."; кандидат історичних наук, доцент Ярослав Секо - секція "Персоналізації історії рідного краю".

Підсумовуючи учнівські дослідження, модератори відзначили широту наукових інтересів молоді у вивченні минулого Тернопілля. Учасники проаналізували трагічні та героїчні сторінки історії краю, зосередившись на життєвих шляхах політичних, мистецьких і духовних діячів. Їхні дослідження засвідчили нерозривний зв'язок історичного минулого Тернопілля з національною ідентичністю.

До роботи конференції долучився також декан історичного факультету, Володимир Кіцак, зазначивши, що наш край здавна був перетиним історичних шляхів, і в цьому - витокі нашої унікальної спадщини.

Модератори особливо відзначили роботи, які торкнулися складних, але важливих біографій та подій і демонструють великий потенціал для подальших наукових пошуків, а також заслуговують на продовження у майбутніх проєктах, а саме: "Духовне серце Зборова: служіння Церкви під час війни" (автор - учениця Зборівського ліцею ім. Р. Заводовича Аліна Кузів, керівник - Я. Ковбасюк); "Вірний син України - Ярослав Горощко" (учениця Борщівського ЗЗСО І-ІІІ ступ. ім. Я. Горощка Марія Оксенюк, керівник - Л.Воляннюк); "Іван Савич: від Кременця до Інти. Відблизь доби в долі людини" (студентка Кременецького медичного фахового коледжу ім. А. Річинського Алевтина Скунз, керівник - Б.Семенюк); "Депортація українців з Польщі у 1944-1946 рр." (на прикладі переселенців Підволочиської ТГ) (учениця Качанівського ліцею Адріана Будник, керівник - Т.Кульбаба); "Ярослава Музика - життя і творчість" (учениця Мшанецької ЗОШ І-ІІІ ступенів Софія Денейка, керівник - М.Браташук).

Учасники мали змогу побачити цінні археологічні знахідки, які зберігаються на історичному факультеті ТНПУ ім. В. Гнатюка.

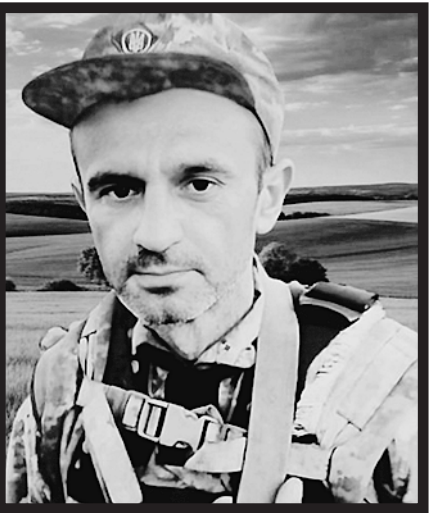
За підсумками конференції буде видано збірник тез, а кращі дослідження відзначать грамотами обласного відділення.

Герої не вмирають!

«Я посміхнуся сонечком до тебе. Чи поцілую лагідно дощем...»

Закінчення. Початок на 2 стор.

Загинув на Донеччині

1 листопада жителі Борщівської громади провели останньою життєвою дорогою військовослужбовця, мешканця села Ланівці, молодшого сержанта **Степана Ігнатовича БІЛІНСЬКОГО** (21. 12. 1977 р.н.), який загинув з 29 липня 2024 року під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Північне Донецької області.

"Довго рідні чекали звістки, молились і сподівались, але, на жаль, кривава війна забрала ще одне молоде життя. Висловлюємо найщиріші співчуття родині загиблого війна - Героя Степана. Сумуємо разом із вами і підтримуємо у цей тяжкий час..." - повідомили у Борщівській сільській раді.

Поховали захисника у рідному селі.

Щиро співчуваємо дружині, рідним і близьким, побратимам... Вічна пам'ять і слава Герою!

"В мене все є, тільки вас з Алісою бракує"...

1 листопада жителі Тернопільської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, мешканця м. Тернопіль **Сергія Петровича КОЗАЧУКА** ("Єті"; 5. 02. 1989 р.н.), який трагічно загинув 28 жовтня в ДТП на Хмельниччині під час повернення з відпустки в зону бойових дій.

Як згадують близькі та знайомі,

світлої пам'яті Сергій був добрим, чуйним, щирим, справедливим і відповідальним чоловіком, хорошим сім'янином...

Ще на початку лютого дружина Інна писала: "Сьогодні день народження людини, з якою в нас дурнуваті жарти про "співзалежність, але нам нормально". В того, хто смішить і тішить мене навіть тоді, коли сам не радіє. Він більше турбується, як ми тут будемо без електрики, ніж він там. Він скидає нам гроші, щоб "купили платтячко і тістечко". Він свариться на мене, бо я читаю багато новин, бо хочу всім допомогти, бо не вмію відпочивати. А я не можу уявити, як відпочивати, поки він на Сході, а я - на Заході. І як йому вистачає сил на відстані турбуватися ще про нас, бо він у війську й так, тому що любить. А ми його любимо, дуже. Якби не Сергій, то я не займалася б дронами, і не вміла б їх збирати. Хоч йому передаю зараз мало, бо "в нас є ще, хлопцям треба більше, передай туди". Я могла би довго про нього писати, але все зрозуміло з оцих його слів: "Мені нічого не треба", "В мене все є, тільки вас з Алісою бракує"...

Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища у Тернополі.

Щиро співчуваємо рідним і близьким, друзям і побратимам...

Вічна пам'ять і слава Герою!

В. К.

Новий порядок оформлення відстрочок

В Україні 1 листопада набув чинності оновлений порядок оформлення та продовження відстрочок від мобілізації, який спрощує процедуру. Про це повідомив міністр оборони **Денис Шмигаль**.

За словами Шмигала, понад 720 тисяч відстрочок уже продовжено без жодних дій з боку громадян, адже всі необхідні дані були наявні у державних реєстрах. Більше 80% звернень подаються через застосунок Резерв+, без довідок і особистих візитів. "Якщо маєте можливість -

оформлюйте відстрочку саме через Резерв+. Це швидше та зручніше", - наголосив міністр.

А ті, хто оформляє паперові документи, тепер звертаються не до ТЦК, а до ЦНАПів. Лише за перший день дії нового порядку ЦНАПі прийняли близько 4000 заяв. "Дякуємо обласним військовим адміністраціям, органам місцевого самоврядування та командам ЦНАПів за підтримку та оперативну організацію процесу на місцях. Робимо процес прозорим, усуваємо людський фактор і ризики зловживань, розвантажуюмо ТЦК для виконання головного завдання - забезпечення мобілізації. Продовжуємо цифровізацію задля ефективності війська", - додав Шмигаль.

Бухгалтерку бібліотеки засудили умовно

Кременецький районний суд присудив два роки умовно бухгалтерці Публічної бібліотеки ім. Словацького м. Кременець за махінації із виплатою зарплати.

Жінка, підробивши документи, привласнила майже мільйон гривень, які мали б виплатити працівникам бібліотеки. Також суд зобов'язав бухгалтерку заплатити 941 тис. грн морального відшкодування закладу.

Під час досудового розслідування правоохоронці встановили, що обвинувачена Оксана Горіна підробила бухгалтерський звіт за період з квітня 2021 року по лютий 2022 року. За цей час премії інших працівників вона перерахувала на власну банківську картку. Таким чином працівниця

закладу привласнила 104 тис. грн.

Як йдеться у вирокі Кременецького районного суду від 22 жовтня, через певний час Оксана Горіна повторно підробила документи і привласнила вже майже 840 тис. грн. Це сталося в період з 24 лютого 2022 року по 26 грудня 2024 року. У суді бухгалтерка визнала свою провину. Суддя призначила їй п'ять років ув'язнення, однак замінила реальний термін покарання на умовний - два роки. Також Оксану Горіну позбавили права займатися бухгалтерською діяльністю в бюджетних установах на два роки.

Окрім того, жінка повинна повністю відшкодувати бібліотеці завдану шкоду в розмірі 941 тис. грн і заплатити майже 29 тис. грн за проведення судових експертиз. На вирок суду можна подати апеляційну скаргу.

Тернопільщина продовжує налагоджувати співпрацю з польськими громадами

Під час Європейського тижня регіонів і міст, який відбувся у Брюсселі, представник Тернопільщини **Руслан Кулик** провів зустріч із польськими колегами для обговорення подальшої співпраці між громадами двох країн.

Європейський тиждень регіонів і міст 2025 - головний форум Європейського Союзу, який зібрав близько 6 000 учасників із різних регіонів Європи, щоб обговорити політику згуртованості, сталий розвиток територій та партнерство між гро-

Нові правила вивезення сої та ріпаку

У медіацентрі Тернопільської обласної військової адміністрації відбувся брифінг на тему "Експорт аграрної продукції: нові правила вивезення сої та ріпаку".

У заході взяв участь начальник управління контролю та адміністрування митних платежів Тернопільської митниці **Олександр Брюховецький**, який докладно роз'яснив нововведення у сфері зовнішньоекономічної діяльності для експортерів олійних культур.

Відповідно до змін, що набули чинності 4 вересня 2025 року, до Закону України "Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур" запроваджено експортне мито на соєві боби та насіння ріпаку (подрібнені або не подрібнені) у розмірі 10% від митної вартості товарів.

Ці зміни є частиною державної політики, спрямованої на підтримку внутрішньої переробки олійних культур, розвиток доданої вартості всередині країни та формування більш прогнозованих умов для аг-

рарного бізнесу.

Як пояснив спікер, ставка мита має поступовий характер зниження. "З 1 січня 2030 року експортне мито на сою та ріпак щороку зменшуватиметься на один відсотковий пункт - до досягнення 5%. Це дасть змогу бізнесу адаптуватися до нових правил, а державі - зберегти стабільність у сфері надходжень до бюджету", - зазначив **Олександр Брюховецький**.

Закон також передбачає звільнення від сплати мита для:

- сільськогосподарських товаровиробників, які експортують власно вироблену продукцію;
- сільськогосподарських кооперативів, що експортують продукцію, вироблену їхніми членами.

Термін "сільськогосподарський товаровиробник" вживається у значенні, наведеному в Податковому кодексі України.

Щоб скористатися пільгою, експортер повинен отримати експертний висновок Торгово-промислової палати України або її регіональної палати, який підтверджує право на звільнення від сплати експортного мита. Такий висновок оформлюється на кожну окрему партію продукції, що експортується.

"Ми розуміємо, що для фермерів і кооперативів це важлива підтримка, - наголосив посадовець. - Але водночас потрібно суворо дотримуватись порядку оформлення документів, адже митниця має право перевіряти законність застосування пільг".

Пільга не застосовується до операцій, що здійснюються на підставі договорів про надання посередницьких послуг, а також до

мадами. Протягом трьох днів відбулося понад 200 сесій і дискусій, присвячених майбутньому регіональної політики, ролі міст і підтримці локальних громад.

У межах цього заходу начальник відділу міжнародного співробітництва та промоції області Тернопільської обласної ради **Руслан Кулик** зустрівся з Президентом Асоціації польських органів місцевого самоврядування (Związek Samorządów Polskich, ZSP) **Адамом Чижковським**.

Під час розмови сторони обговорили можливості розширення партнерства між громадами Польщі та України, а також спільні ініціативи у сферах освіти, культури, соціальної підтримки та розвитку інфраструктури.

"Особливо важливо, що ZSP активно підтримує партнерство та взаємодопомогу. Це ще раз нагадує всім нам: сила українсько-польського партнерства у спільних діях і взаємопідтримці", - наголосив **Руслан Кулик**.

Асоціація польських органів місцевого самоврядування об'єднує громади Польщі та активно сприяє розвитку місцевого самоврядування. Її підтримка українських громад - це важливий сигнал для посилення міжрегіональної співпраці.

Руслан Кулик висловив переконання, що нові домовленості допоможуть зміцнити дружбу між громадами обох країн. Він також закликав тернопільські громади, які ще не мають партнерів у Польщі, звертатися до Тернопільської обласної ради, Тернопільської обласної військової адміністрації або Агенції регіонального розвитку в Тернопільській області.

сільськогосподарських кооперативів, створених або зареєстрованих після набуття чинності зазначеною статтею 1-1 Закону України "Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур".

Закон не передбачає застосування пільг зі сплати вивізного мита на умовах міжнародних угод про вільну торгівлю, укладених Україною з окремими країнами.

Олександр Брюховецький звернувся з особливу увагу на те, що митні органи, у межах наданих їм повноважень, здійснюють перевірку правомірності надання пільг зі сплати митних платежів.

"Тернопільська митниця не рекомендує експортерам маніпулювати інформацією в документах, поданих для митного оформлення або для отримання експертних висновків Торгово-промислової палати, адже за такі дії передбачена відповідальність згідно із чинним законодавством", - наголосив він.

Посадовець додав, що митниця залишається відкритою до співпраці з бізнесом і готова надавати роз'яснення щодо застосування нових норм, аби уникнути непорозумінь під час оформлення експорту.

Затримали причетного до вибуху на «Укрпошті»

Поліцейські Києва спільно з тернопільськими колегами затримали 40-річного мешканця Тернополя, який відправив вибухонебезпечну посылку зі снарядами на "Укрпошту". В сортувальному центрі боєприпас здетонував, травмувавши п'ятьох осіб.

Інцидент стався у Солом'янському районі столиці. Постраждали працівники поштового відділення та фахівці митної служби. Усіх потерпілих госпіталізовано з травмами різного ступеня тяжкості. Слідчо-оперативна група, вибухотехніки та кінологи на місці події виявили рештки снаряду. Оперативники швидко встановили відправника - 40-річного тернополянина. У

сортувальному центрі також знайшли ще одну його посылку з вихолощеними боєприпасами.

"Чоловіка затримали за місцем проживання в Тернополі у порядку статті 208 КПК України. Під час обшуку в його квартирі вилучено ще близько десятка боєприпасів", - зазначив начальник Солом'янського управління поліції.

Попередньо встановлено, що затриманий виготовляв "сувеніри" з боєприпасів: робив на них гравіювання та відправляв поштою як подарунки.

Слідчі поліції Києва відкрили кримінальне провадження за ч. 1 ст. 263 ККУ (незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами). Санкція статті передбачає до 7 років позбавлення волі.

Оштрафували за утримання 15 собак

Тернопільський міськрайонний суд визнав місцеву жительку винною у повторному порушенні правил утримання домашніх тварин (ч. 2 ст. 154 КУпАП). Жінка тримала 15 собак у квартирі, розвела антисанітарію та займалася патологічним накопиченням тварин. Рішення ухвалив суддя **П.П. Гуменний**.

Порушення суперечить п. 5.6 Правил утримання тварин у Тернопільській громаді, який забороняє патологічне накопичення та антисанітарію. 10 вересня 2025 року жінку вже

притягували до відповідальності за ч. 1 ст. 154 КУпАП - це стало обтяжуючою обставиною. У засіданні обвинувачена визнала провину.

Суд постановив штраф - 340 грн (20 НМДГ, мінімальний за статтею). Судовий збір - 605,60 грн. У разі несплати штрафу в 15-денний термін - стягнення подвійного штрафу (680 грн).

Суд наголосив: повторні порушення можуть призвести до конфіскації тварин та жорсткіших санкцій.

Мешканці будинку, де сталася подія, неодноразово скаржилися на шум, запахи та небезпеку.

Написано серцем

Без тебе

В цій осені не затишно без тебе,
Не затишно розхристаній душі.
Стоїть вона, як сонях, на межі
Під вихолोलом, вижуреним небом.
Не та пора, щоб грітися на вітрі,
У пригорщі ловити зорепад.
Коли без тебе вже мій літній сад
І радість у зажуру перелита.
Кому такий і хто мене покличе,
Хто крила дасть і силу політати.
І запалити тисячі багать
Отам, де щастя із твоїм обличчям.
Ходило, находилось... полетіло,
На обрії розтало журавлем.

Микола БУДЛЯНСЬКИЙ

Між дощем

Цей ранок здавався похмурим, як ніколи. Наче в один момент зібралися усі прикраси світу, та ще дощ надворі не давав спокою - лупив по шибі, заливав балкон непотрібною небесною водою, дратував, змушував зручніше вмоцуватися у ліжко, підбігати під себе ковдру і заплющувати очі в очікуванні нового сну.

Марійка чесно хотіла встати із ліжка. Та при одній згадці про це організм протестував - їй мерехтіли в очах зірочки, світ кружляв у дикому танку і навіть принесене чоловіком горнятко кави не рятувало ситуації.

- І чому ти мене ніколи не слухав? - Валера лагідно погладив її по руці. - Казав, просив - молив, щоб ти покинула консервацію, раз тобі так зле, а ти... До ночі оті помідири порала, і навіть тільки купи!

- Дай мені спокій, - простогнала Марійка. - Я б ще поспала трішки...

Валера на мить замислився, а тоді засміявся:

- Оце вже ні!

І стягнув із неї ковдру.

Марійка стиха скляла і чоловіка, і ранок, та діватися не було куди - довелося встати та обережно, щоб не власти, рушити до ванни.

У дзеркало на себе дивитися не хотілося - стара, зморшки на обличчі, сива, як бабуся, та нічого не вдієш - роки беруть своє, як не крути.

"Пофарбуватися б", - подумала.

- Ти довго там? - коханий чоловік вже ступав у двері, тому вона швидко почистила зуби, вмилася і посміхнулася своєму відображенню - усмішка вийшла незадоволеною та сердитою.

- Телефонували вчора із роботи, - сказав за сніданком Валера. - Мене відправляють у відрядження.

Марійка тільки зітхнула - що поробиш, робота є робота, тому подумки склала список всього необхідного в дорогу, розпочинаючи із зубної пасти, рушника, білизни та закінчуючи канапками.

- Все, я побіг, - Валера цюмнув її на прощання в щічку.

Марійка зачекала, поки стихнуть кроки за дверима, а тоді спробувала підвестися із стільця - при звичайтись до кімнати - каруселі.

Так погано їй давно не було. І причин цього стану не розуміла - наче, не вагітна і не хвора - принаймні так сказав їй сімейний лікар, коли прийшла на прийом:

- Нічого вам, жіночко, не бракує!

Здорова - то й добре! Марійка тоді тільки пораділа. Тільки тоскно було чомусь на душі і ще відчуття, що всі навколо брешуть.

Вона постоляла трішки, тоді повільно пішла до ліжка. "Клятий дощ, - думалось їй. - Спокою не дає, і коли тільки закінчиться!"

Під теплою ковдрою стало трішки легше. Ось, заплющити очі і спробувати знову побачити сні...

Та відпочити не вдалося - телефонний дзвінок змусив підвестися і взяти слухавку - від Валеринної мами нікуди не подінешся, навіть якби на Марс утекла - знайде і там. Любила контролювати і сина, і невістку - бо "так треба!" Це Марійку іноді дратувало, та стимулювала свій гострий зірок.

- Ой, Марієчко, - щебетала у слухавку Вероніка Максимівна. - Я тут такий рецепт тортіка надбала! Із чорносливом, Валерик любить соломку, ти ж знаєш!

Світлана ТРУХАНОВА-ДЗУДИЛО

Сімейна сторінка

■ Орест не думав, що життя знову кине його у круговерт подій, які болем щеміли в серці. Це був повторний удар долі...

Чоловік поховав дружину, коли донечці Олечці виповнилося 11 років. Страшна хвороба, що висмоктала з Марії всі соки, забрала у них найдорожчу людину. Відтоді Орест сам займався вихованням дитини. Усього сам навчився - і борщ варити, і коси заплітати. Його навіть обрали головою батьківського комітету 6-Б класу. Обов'язків у нього було чимало.

Згодом Оля вступила до вишу, заохотила стати юристом. Все у них було гаразд. Описля закохалася його доця у Дмитра, який таксував і мав вищу педагогічну освіту.

- Тату, - світилася щастям Оля, - це нічого, що Діма таксист, він дуже розумний.

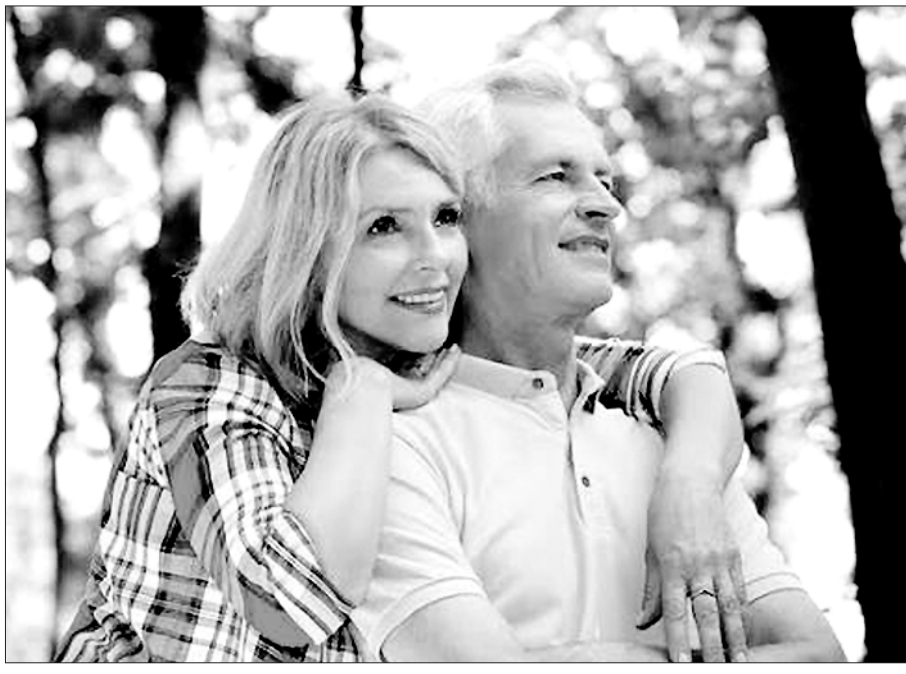
- А я людей ніколи не розділяв за професіями. Головне, щоб людиною хорошою був.

Зовсім скоро весілля гучне зіграли. Тоді мама Дмитра Валентина Ігорівна з Італії приїхала. Вона грошей і часу не шкодувала. Олю цілувала, хвалила сина й гостувала цілий місяць. Потім знову за кордон повернулася.

Спочатку молодята прекрасно знаходили спільну мову. Коли Олечка завагітніла, Дмитро її на руках носив. А після народження Соломійки влаштувався на ще одну роботу.

Біда прийшла несподівано. Колега у Дмитра з'явився. Олег частенько навідувався до молодят ще й з пляшкою коньяку. І так помаленьку, день за днем, Дмитро не міг обходитися без окувоті. Оля вже виганяла з хати цього пройдисвіта Олега. Скільки разів Оля благаła Дмитра схаментися, піти до лікаря заради їхньої сім'ї, та даремно, час було втрачено. Дмитро з Олегом зустрічалися деінде, і чоловік став зовсім залежним від алкоголю, перетворився на агресивного і знервованого типа. Дружина перестала знаходити з благовірним спільну мову. А коли він залишився без роботи і почав нахабно вимагати в дружини гроші, подала на

Поєднані долі

розлучення та повернулася з донькою до батька.

Орест журився, що в Олечки не склалося з особистим і віддавав усю любов дочці та онуці.

- Нічого, - казав, - тепер ти вдома. Разом поставимо на ноги Солю.

А через два роки Оля познайомилася з байкером Андрієм. Орест не був проти таких стосунків. Хотів, аби донька мала хорошу жіночу долю. Проте горе прийшло несподівано. В черговій поїзді Карпатами обоє розбилися. Орест ніяк не міг повірити, що його розуминці Олечки більше немає на світі. Розум довго не приймав страшної трагедії. Згорьований батько вже всі очі виплакав. Але зібрався докупити заради онуки, про яку мав подбати. Знову взяв на себе цю нелегку відповідальність. Розраховував лише на власні сили. П'ятирічна дівчинка безкінечно запитувала, коли ж прийде додому мама.

- Скоро, зовсім скоро, - казав дідусь, тихо витираючи скупі сльози. Він знову один на один залишився з дитиною на руках.

Через кілька місяців Орест прихворів і відчував матеріальну скруту. Біологічний батько нічим не допомагав і навіть не провідував Соломійку. Тому й подав 58-річний чоловік позов щодо позбавлення батьківських прав зятя та став єдиним опікуном Соломійки.

Життя набирало обертів. А наступного року несподівано до них завітала стривожена сваха - пані Валентина.

- Боже, яке лихо трапилося з Олечкою. Оресте Вадимовичу, простіть, я не знала, що мій непутящий син дійде до ручки. Розумієте, Діма з хати справжній притон зробив. Усе пропиває. Навіть іграшки, які Соломійці передавала, обмінював на пляшку. Не розумію його байдужості до своєї кровинки. Сонечко, ось тобі светрик і ведмедик в подарунок. Видно, що ви турботливий дідусь, складаєте в Соломійку душу.

Наступного дня Валя знову завітала.

- Давайте я вам королівську вечерю приготую, - запропонувала сваха.

- Та, не переймайтеся.

- А мені приємно буде. Пригощайтеся, - за годину сказала Валентина, - спробуйте італійську пасту. Можна сьогодні у вас переночувати? У вас гарні побутові умови. Додому не хочу повертатися, там панує справжній безлад і бруд. Таке враження, що син загубив себе. Постійно вплутується у неприємності, дійшов до межі. Руйнує все, що потрапляє на його шляху. В голові не вкладається, кого я виростила - якесь безхребетне створіння.

- Ну, звісно, залишайтеся. Місця у нас багато і гостям завжди раді.

І так склалося, що день за днем усі троє почали мирно співіснувати, дуже зблизилися. Соля тягнулася до бабусі, яка з любов'ю кушварила і щоразу дивувала не лише заморськими стравами, а й вишуканою сервіровкою столу.

- Обережно, - повторював Орест, - бо ми починаємо звикати до смаченького. Я готую прості страви, а ви справжній ас на кухні. Давно не почувався так добре. З вами дуже комфортно і затишно.

- На здоров'я. Я теж до вас звикла, - знітилася Валентина. - Який же це кайф турбуватися про когось.

- Після смерті дружини відмовився від особистого щастя, - ділився наболілим Орест.

- І даремно. Ти добрий, щирий та привабливий чоловік.

- А ви вчасно приїхали. Соломійці дуже бракує жіночого тепла.

Описля так захопилися один одним, що стали відкрито проживати разом. Навіть офіційно оформили стосунки. Вечорами дивилися на зоряне небо, шукали сузір'я Великої Ведмедиці. Обоє стали займатися онукою та відвели Солю до першого класу, яка була для них найдорожчим спадком.

Після того, як у Дмитра почала відмовляти печінка, розпочав лікування від алкоголізму. Помалу ставав на правильний шлях.

Наразі в Ореста з Валентиною все пречудово, вони дуже зблизилися емоційно. Зріла пара вже не уявляє життя один без одного. Доля так розпорядилася, що їхні серця поєдналися назавжди.

Оксана ВОЛОШИНА

Задушні дні

А там на тих хрестах уже невидко літер.
Онуки теж отут, а правнуки в світах.
То сивий-сивий час хрести полою витер.
І відлетів кудись, немов осінній птах...
Іще горять свічки, та не на всіх могилах.
Стоять нові хрести холодно кам'яні.
І тихнуть цвинтарі, немов плачі безкрилі.
Ім холодно чомусь у поминальні дні.
Такі якісь світи, як уселенський нАстиг.
Завидуй...Укради...Забудь і полжесвідч...
Як відкуп, на гробах усіх вічний пластик.
І душу не пече вогнем хімічних свіч...
Я знаю — не тепер...Я вірю, що й не завтра...
Чаркують до ста літ, а там ще купу днів...
І надійдЕте ви, і з вами наша правда,
І свічку німу засвітите мені...
І засвітає день від Божого початку...
Злетяться зі світів і друзі, і птахи...
Засвітяться сльоза: маленьке правнучатко
На вичахлих хрестах поправить рушники...

Богдан ТОМЕНЧУК

Не осуджуй...

■ Не осуджуй ближнього: тобі гріх його відомий, а покаєння невідоме. Ми дивимося на людину поверхнево, вириваємо один вчинок із усього життя, і вже готові ставити клеймо.

А Господь бачить не лише падіння, а й сльози вночі, коли ніхто не знає, як ця душа плаче перед Ним.

Осуд - це пастка для власного серця. Засуджуючи іншого, я сам стаю на місце судді, хоча це місце належить тільки Богові. Чи знаю я, які сили зводили його до гріха, скільки разів він боровся і падав? Чи можу я бачити, як зараз він просить прощення і намагається виправитися?

Краще зосередитися на власних гріхах і пристрастях, бо коли я бачу в собі темря-

ву, мені вже не до того, щоб виставляти на показ чужу. Як каже апостол: "Хто стоїть, нехай пильнує, щоб не впав". У будь-яку хвилину і я можу опинитися на місці того, кого сьогодні осуджую.

Тож замість засудження - молитва за ближнього. Замість клейма - співчуття. Замість злорадства - бажання, щоб він знайшов світло і мир у Христі. Бо милість важливіша за жертву, а любов покриває безліч гріхів.

Ігумен Саватій СОБНО

Я ж твоя дочка?

Ірина Яківна гуляла в парку, ходила в басейн, отримувала задоволення від життя. Грошей було мало, але поки вистачало. Та раптом одного дня зателефонувала дочка. Спочатку Ірина нічого не розуміла, а потім до неї дійшло - її тише життя може тепер змінитися назавжди.

Дочка її приголомшила. Спочатку Ірина не розуміла, що говорила дочка по телефону, а потім до неї дійшло, що Оля встала перед вибором - або кар'єра, або дитина.

Вона завагітніла, вік уже 35 років. Звичайно, хотілося б дитину зараз народити, далі ж невідомо, що буде. А на роботі такий графік, що абсолютно нереально мати маленьку дитину самотній жінці, та й надовго йти з роботи не можна, відразу знайдуть заміну.

Або треба шукати іншу роботу і заробляти набагато більше, щоб вистачило на няню. У Ірини Яківні відразу все перевернулося в голові.

- І не думай нічого такого. Народжуй! Я допоможу, все зроблю для тебе.

Оля до останнього ходила на роботу, їздила у відрядження. Взяла невелику відпустку, приїхала до матері. Пологи пройшли спокійно, народилася дівчинка. Дочка залишила її Ірині. Вона так і сказала:

- Вибач, мамо, ти сама наполягла на цьому, бери її.

Дівчинка була криклива, зовсім маленька, але інших варіантів не було. Оля поїхала, й Ірина привезла Настуню до себе додому. З чо-

лвіком вона це не обговорювала. Той вирішив, що все це тимчасово, хоча все одно нічого не розумів, навіщо їм це крихітне немовля.

Ірина кинула до знайомих, подруг. Разом вони якось вирішили проблему, знайшли харчування, оформили догляд. А чоловік почав їздити в село. Ірина Яківна в свої 60 років мимоволі згадала молодість, коли у неї була маленька донька. Якось впоралася тоді, впрається і зараз.

Так вона і росла, Настуня. Чоловік ледве стримувався, на вихідні виїжджав в село, а потім одного разу сказав:

- Знаєш, Ірино, я все розумію в

цьому житті. З тобою ми стільки років прожили разом, але ось цього, - він вказав на немовля, - я не прийму. Вибач, не розумію. Я хочу просто спати ночами спокійно. Іду я від тебе...

Це що ж за вибір він запропонував Ірині Яківні - або віддати дитину в будинок малятка, або залишитися з чоловіком? Вибір був очевидний. Чоловік пішов.

Минуло три роки. Ірина Яківна розуміла, що все вона зробила правильно і натішиться не могла на свою Настуню. Та називала її мамою. Оля за 3 роки так жодного разу і не приїхала, але гроші висилала регулярно. Чоловік теж

щось іноді підкидав.

Ірина Яківна балувала внучку, як могла.

- Щастя ти моє, сонечко.

І все було б добре, але тут з'явилися з опіки. Мабути, сусідка донесла. Інакше незрозуміло, як вони дізналися. Заявили, що такої ситуації бути не повинно, дочка повинна бути з матір'ю. Тут же приїхала Оля і якось вони вирішили питання.

Оля вперше побачила дочку за ці три роки. А та дивилася на неї, як на чужу тітку і ховалася за бабусю, яку називала мамою. Оля недовго побула в рідній домівці, материнський інстинкт у неї так і не прокинувся.

У столиці були горизонти, закордонні відрядження, роман з начальником, великі перспективи.

- Коли-небудь я тебе, Настуню, заберу, - сказала вона малятку на прощання, - сама мене потім зрозумієш, дочко.

Настуня зрозуміла тільки одне.

- А чому мене ця тітка назвала донькою? Я ж твоя дочка?

- Звичайно, сонечко. Просто ти їй дуже сподобалася, вона тебе, напевно, полюбила. Будемо Олі посилати тепер подарунки. Давай придумаємо їй якусь казку.

І Настуня стала складати маленьку наївну дитячу казку.

...Вони йшли по алеї парку. Сухорялява моложавка жінка років 60 тримала за руку маленьку трирічну дівчинку, а та посміхалася, перебирала ніжками і весь час питала:

- Мамо, а що це за листочок? Мамо, що це за пташка полетіла? Мамо, а куди ми потім підемо?

Софія БЕРЕЗНЕВА

Управління Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Тернопільській області

Наказ

від 202 р. м.Тернопіль №

Про затвердження переліку меж зимувальних ям у рибогосподарських водних об'єктах Тернопільської області в осінньо-зимовий період 2025-2026 років

З метою забезпечення охорони водних біоресурсів в період зимівлі, відповідно до Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів", Правил любительського рибальства, затверджених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.09.2022 № 700, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 16 листопада 2022 року за № 1412/38748, із змінами (наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 24.11.2024 № 2034, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17 січня 2024 року за №88/41433), Положення про Управління Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Тернопільській області, затвердженого наказом Держрибгентавства 15.02.2024 №77, на підставі Науково-біологічного обґрунтування переліку меж зимувальних ям у зимовий період 2023-2026 років, розробленого Інститутом рибного господарства Національної академії аграрних наук України від 23 жовтня 2023 року, для належного контролю за станом зимівлі водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах Тернопільської області.

Наказу:

- Затвердити перелік меж зимувальних ям в осінньо-зимовий період 2025-2026 рр. у водних об'єктах, що знаходяться у зоні діяльності Тернопільського рибоохоронного патруля, що додається.
- Сектору іхтіології, регулювання рибальства, меліорації та аквакультури:
 - Довести через засоби масової інформації до відома населення, органів місцевого самоврядування, організацій, підприємств та установ про встановлення заборони лову водних біоресурсів на зимувальних ямах у рибогосподарських водних об'єктах Тернопільської області.
 - Не пізніше одного робочого дня з дня видачі даного наказу оприлюднити його на офіційному веб-сайті Управління та направити його копію до Держрибгентавства із зазначенням інформації про його оприлюднення.
 - Забезпечити узагальнення та надання до Держрибгентавства у термін до 2-го числа кожного місяця наступного за звітним до кінця періоду зимівлі водних біоресурсів інформації про стан зимівлі водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) у 2025-2026 роках, що розташовані у межах району діяльності Управління.
 - Розробити план заходів щодо запобігання явищам задухи і загибелі водних біоресурсів на період заборони на лов водних біоресурсів на зимувальних ямах у рибогосподарських водних об'єктах Тернопільської області.
 - Віділу охорони водних біоресурсів "Рибоохоронний патруль" забезпечити належний контроль за проходженням зимівлі водних біоресурсів та дотриманням заборони лову водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах Тернопільської області.
 - Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Т.в.о. начальника Управління Тетяна НАЗАРУК

меж зимувальних ям в осінньо-зимовий період 2025-2026 рр. у водних об'єктах Тернопільської області

- 1) річка Золота Липа:**
 - в адміністративних межах м. Бережани (Бережанської ТГ) Тернопільського району;
 - від автомосту в с. Лядське (Монастирської ТГ) Чортківського району вниз за течією на відстані 2000 м.
- 2) річка Дністер:**
 - від острова навпроти с. Кутище (Тлумацька ТГ) Івано-Франківської області вгору проти течії на ділянці 500 м. та вниз за течією на ділянці 1000 м;
 - від острова біля с. Горигляди (Коропецької ТГ) Чортківського району вниз за течією на відстані 1500 м (до повороту річки Дністер);
 - від струмка в с. Стигла (Коропецької ТГ) Чортківського району вниз за течією до останнього домогосподарства с. Стінка (Золотопотіцької ТГ) Чортківського району;
 - від останнього домогосподарства с.Набережне (Золотопотіцької ТГ) Чортківського району до гирла р. Барш в Чортківському районі;
 - від останнього домогосподарства с. Возилів (Золотопотіцької ТГ) Чортківського району вгору проти течії на відстані 2000 м. та вниз за течією 1500 м;
 - від останнього домогосподарства с. Губин (Золотопотіцької ТГ) Чортківського району вгору проти течії на відстані 2000 м;
 - від струмка в с. Хмелева (Товстенської ТГ) Чортківського району вниз за течією до першого острова біля с. Литачі (Товстенської ТГ) Чортківського району;
 - від трубопроводу напроти с. Шустроминці (Товстенської ТГ) Чортківського району вгору проти течії на відстані 500 м. та вниз за течією на відстані 1000 м;
 - від останнього домогосподарства с. Устечко (Товстенської ТГ) Чортківського району вниз за течією на відстані 1500 м;
 - 500 м від останнього домогосподарства с. Іване-Золоте (Заліщицької ТГ) Чортківського району вниз за течією до залізничного мосту в м Заліщики (Заліщицької ТГ) Чортківського району;
 - 1500 м. вниз за течією від автомобільного мосту в адміністративних межах м. Заліщики (Заліщицької ТГ) Чортківського району;
 - в адміністративних межах с. Добрівляни (Заліщицької ТГ), Чортківського району;
 - в межах іхтіологічного заказника місцевого

- значення "Городоцько-Добрівлянський" від турбази в с. Добрівляни (Заліщицької ТГ) Чортківського району вниз за течією на відстані 1000 м.;
- від першого домогосподарства в с. Городок (Заліщицької ТГ) Чортківського району до останнього домогосподарства с. Зозулинці (Заліщицької ТГ) Чортківського району;
 - від першого домогосподарства с. Колодрібка (Заліщицької ТГ) Чортківського району вниз за течією до порому в с. Устя (Мельнице-Подільської ТГ) Чортківського району;
 - в адміністративних межах с. Горошова (Мельнице-Подільської ТГ) Чортківського району;
 - в адміністративних межах с. Дністрове (Мельнице-Подільської ТГ) Чортківського району;
 - від нижньої межі с. Трубочин (Мельнице-Подільської ТГ) Чортківського району вниз за течією до гирла р. Збруч.
- 3) річка Серет:**
 - від пішохідного мосту біля Залозецького спиртзаводу до автомобільного мосту в сел. Залізці (Залозецької ТГ) Тернопільського району;
 - від автомосту в с. Ренів (Залозецької ТГ) Тернопільського району до гідроспоруди в с. Вертелка (Тернопільської ТГ) Тернопільського району;
 - від мосту в с. Городище (Тернопільської ТГ) Тернопільського району до мосту в с. Чернихів (Тернопільської ТГ) Тернопільського району;
 - від урізу води Івачівського водосховища по правому березі в с. Чернихів (Тернопільської ТГ) Тернопільського району 300-метрова зона до дамби в с. Г. Івачів (Білецької ТГ) Тернопільського району;
 - від автомосту в с. Чистилів (Білецької ТГ) Тернопільського району вниз за течією до пішохідного мосту водойми м.Тернополя (Тернопільський міський став);
 - акваторія водойми м.Тернополя (Тернопільський міський став) від пішохідного мосту водойми м.Тернополя (Тернопільський міський став) по правому березі до початку дального пляжу, по лівому березі до початку Комплексної дитячо-юнацької спортивної школи з водних видів спорту Тернопільської міської ради (кінець території водозабору КП "Тернопільводоканал") і по прямій до початку "дального пляжу";
 - від автомосту в с. Петриків (Великобerezовицької ТГ) до першого домогосподарства с. Велика Лука (Великобerezовицької ТГ) Тернопільського району;

- від мосту між с. Довге та с. Долина (Теребовлянської ТГ) Тернопільського району до злиття старого русла з р. Серет;
 - від струмка Вовчки Чортківського району вниз за течією до останнього домогосподарства в с. Голігради (Заліщицької ТГ) Чортківського району;
 - від бази відпочинку "Колиба" біля с. Лисичники (Заліщицької ТГ) Чортківського району вниз за течією до першої будівлі бази відпочинку "Росинка" біля с. Касперівці (Заліщицької ТГ) Чортківського району;
 - від останньої будівлі бази відпочинку "Росинка" біля с. Касперівці (Заліщицької ТГ) Чортківського району до Касперівецької ГЕС.
- 4) річка Стрипа:**
 - від автомосту с. Глинна (Козівської ТГ) до дамби гідроспоруди в с. Медова (Козівської ТГ) Тернопільського району;
 - від першого домогосподарства с. Плотича (Козівської ТГ) Тернопільського району до початку с. Семиківиці (Купчинської ТГ) Тернопільського району;
 - від дамби Освітецької ГЕС Чортківського району вгору проти течії на відстані 500 м;
 - від першого домогосподарства с. Рукомиш (Бучацької ТГ) вниз за течією до автомосту об'їзного автомобільного шляху м. Бучач (Бучацької ТГ) Чортківського району;
 - від останнього домогосподарства с. Сорочки (Бучацької ТГ) Чортківського району вниз за течією до першої будівлі с. Язловець (Бучацької ТГ) Чортківського району;
 - від гирла р. Стрипа Чортківського району вгору проти течії на відстані 1000 м.
- 5) річка Коропець:**
 - від місця впадіння р. Коропець в Чортківському районі в р. Дністер вгору проти течії на відстані 2000 м.
- 6) річка Збруч:**
 - від останнього домогосподарства с. Кокошинці (Гримайлівської ТГ) Чортківського району на відстані 800 м. вниз за течією;
 - від дамби Боднарівської ГЕС Чортківського району вгору проти течії на відстані 1000 м;
 - від першого домогосподарства с. Залуча (Скала-Подільської ТГ) Чортківського району вниз за течією до Ніверської ГЕС Чортківського району;
 - від автомосту Тернопіль-Хмельницький у с-щі Скала-Подільська (Скала-Подільської ТГ) до Бережанківської ГЕС Чортківського району.

- 7) басейн річки Збруч:**
 - "Збручанська водойма" - від дамби навпроти с. Вочківці (Волочиської ТГ) Хмельницького району Хмельницької області, вгору проти течії р. Збруч на відстані 250 м, та вгору проти течії р. Збруч на відстані 400 м, досягаючи мису, який знаходиться навпроти дамби біля с. Вочківці (Волочиської ТГ) Хмельницького району Хмельницької області.
- 8) річка Горинь:**
 - від дамби с. Борсуки (Борсуківської ТГ) до першого домогосподарства с. Нападівка (Борсуківської ТГ) Кременецького району;
 - від останнього домогосподарства с. Нападівка (Борсуківської ТГ) Кременецького району до мосту біля РМЗ, що в м. Ланівці (Лановецької ТГ) Кременецького району;
 - від автомосту смт Вишнівець (Вишнівецької ТГ) до автомосту с. Бодаки (Вишнівецької ТГ) Кременецького району.
- 9) річка Іква:**
 - від автомосту с. Іква (Кременецької ТГ) з притоками до автомосту с. Сапанів (Кременецької ТГ) Кременецького району.
- 10) річка Вілія:**
 - від автомосту с. Новостав (Шумської ТГ) Кременецького району вниз за течією на відстані 1500 м.
- 11) став УТМР "Королівський міст"** с. Іква (Кременецької ТГ) на ділянці по правому березі до с. Сапанів (Кременецької ТГ) Кременецького району.
- 12) водойма в межах гідрологічного заказника "Малобережський"** від водоскидної споруди на ділянці 500 м по лівому і правому березі с. Малі Бережці (Кременецької ТГ) Кременецького району.
- 13) від дамби по лівому і правому березі ставу с. Козівка** (Козівської ТГ) Тернопільського району 200 м. зона;
- 14) від дамби по лівому і правому березі ставу смт Козова** (Козівської ТГ) Тернопільського району 200 м зона;

■ Спорт

«Дністер» та «Агрон» здобули перемоги в аматорському чемпіонаті

■ 1 листопада у дев'ятому турі чемпіонату України серед аматорів у першій групі заліщицький "Дністер" приймав ФК "Маяк" (Сарни, Рівненська область), а наступного дня великогай-вський "Агрон" - "Колос" (Полонне, Хмельницька область).

У суботу заліщицькі футболісти у доволі непростому поєдинку святкували перемогу з мінімальним рахунком. Єдиний м'яч у першому таймі забив Іван Дячинський.

"ФК "Дністер" - ФК "Маяк" (Сарни, Рівненська область) - 1:0 (1:0).
Гол: І. Дячинський (12).
У неділю "Агрон" впевнено переміг футболістів з Хмельниччини. На 5-й хвилині рахунок у поєдинку відкрив Олександр Понедельник. На 25-й хвилині воротар гостей зреагував на удар Валентина Білика, але першим на добуванні був Руслан Луцик - 0:2. Через дві хвилини футболісти "Колоса" відквитали один м'яч, відзначився Кирило Костенко.
У другому таймі глядачі ще побачили два голи у виконанні "агронівців". На 79-й хвилині Богдан

Семенець забив третій м'яч - 3:1, а остаточний рахунок на 82-й хвилині встановив Тарас Гром'як - 4:1.
ФК "Агрон" - "Колос" (Полонне, Хмельницька область) - 4:1 (2:1).
Голи: О. Понедельник (5), Р. Луцик (25), Б. Семенець (74), Т. Гром'як (82). - К. Костенко (27).
Після цих поєдинків "Дністер" із 19 заліковими пунктами очолює турнірну таблицю, а "Агрон", маючи в активі 17 очок, - на 2-му місці.
У десятому турі другого кола 8 листопада "Дністер" в гостях зустрінеється із СК "Коростень/Агро-Нива" (Житомирська область), а наступного дня - "Агрон" із ФК "Костопіль" (Рівненська область).

Чотири «срібла» на чемпіонаті Європи

■ На юніорському чемпіонаті Європи з важкої атлетики в Албанії Аліна Дадерко стала триразовою срібною призеркою у ваговій категорії до 63 кг серед юніорок до 20 років. Хоростківчанка посіла друге місце у ривку (97 кг), поштовху (115 кг) та у сумі двоборства (212 кг).

Брат Аліни - Віталій Дадерко - став срібним призером чемпіонату Європи. У ваговій категорії до 79 кг серед юніорів до 20 років наш спортсмен здобув срібло у ривку з результатом 174 кг.
Після виконання Гімну Аліна Дадерко відмовилася від традиційного спільного фото з росіянками. Російські спортсмени виступали на чемпіонаті Європи у нейтральному статусі.
Тренери спортсменів: Ярослав Ваверчак, Вікторія Шаймарданова та Віктор Сімів.

«Самбір-Нива-2» зіграв внічию із «Поліссям-2»

■ 1 листопада в шістнадцятому турі другої ліги групи А тернопільський ФК "Самбір-Нива-2" на виїзді зустрічався із лідером турнірної таблиці житомирським "Поліссям-2".

ся, глядачі так і не побачили забитих м'ячів. У підсумку безгольова нічия.
Тож "Самбір-Нива-2" здобула одне очко і з 25-ма заліковими пунктами займає третю сходинку турнірної таблиці.
ФК "Полісся-2" (Житомир) - "Самбір-Нива-2" - 0:0 (0:0).
Вилучення: Г. Майсурадзе. "Самбір-Нива-2": Артем Борис, Володимир Матусевич, Назар Ващи-

шин, Мар'ян Бац, Андрій Дем'янух, Юрій Болюк, Максим-Любомир Шута, Дмитро Макаров (Дмитро Дударев, 77), Богдан Бідзінський, Максим Пежинський (Олександр Хомішак, 93), Максим Крамарчук. Старший тренер - Роман Марич.
У сімнадцятому турі 7 листопада "Самбір-Нива-2" прийматиме "Ужгород".
Фото: ФК "Полісся".

■ "Нива" добре грала, але далі у боротьбі за Кубок йде "Буковина"

28 жовтня у поєдинку 1/8 фіналу Vbet Кубка України сезону-2025/2026 тернопільська "Нива" у Чернівцях зустрічалася із місцевою "Буковиною".
Після впевнених звитяг у двох попередніх раундах Кубка України - виїзної перемоги 3:0 над одеською "Реал-Фармою" та домашнього тріумфу 3:0 над прем'єрліговою СК "Полтавою", "Нива" вперше за понад десять років вийшла до 1/8 фіналу турніру. "Буковина", яка до кубкової зустрічі із "Нивою" мала фантастичну серію з 13 перемог поспіль, без жодної нічиєї чи поразки.

Уже на перших хвилинах першого тайму тернопільські футболісти створили кілька небезпечних моментів біля воріт суперника. Найреальніший шанс відкрити рахунок на 5-й хвилині мав Денис Резепов, який вийшов віч-на-віч із голкіпером, проте воротар "Буковини" врятував команду. Господарі відповіли суперментом через десять хвилин. Підлепенець технічно обробив м'яч і пробив низом, але надійно зіграв воротар "Ниви" Ілля Ольховий.
Загалом перший тайм пройшов на зустрічних курсах із невеликою територіальною перевагою господарів. Команди продовжували обмінюватися небезпечними моментами.
Після удару Мар'яна Мисика м'яч пролетів поруч зі стійкою, небезпечними були й флангові простріли від Мілана Михальчука, штрафні та кутові удари у виконанні тернопільських футболістів.
Проте на 37-й хвилині "Буковина" відкрила рахунок у поєдинку. Після подачі з кутового футболісти вибили м'яч на Євгена Підлепенця, який потужним ударом розстріляв ворота Ольхового - 1:0. А перед свистком на перерву чернівецькі футболісти подвоїли рахунок влучним ударом у дальній кут воріт гостей, відзначився Петро Стасюк - 2:0.
У другій половині зустрічі футболісти "Ниви" намагалися відігратися. На початку тайму виник суперечливий епізод - після скидки Мар'яна Мисика Денис Резепов першим опинився на м'ячі, але після контакту з гравцем "Буковини" він опинився на газоні штрафного майданчику господарів, проте суддя поєдинку не побачив порушення правил.
Були моменти також й у "Буковині", щоби збільшити рахунок. Наполегливість футболістів "Ниви" таки принесла результат і

Дві поразки «Ниви»

вони відквитали один м'яч на 2-й доданій хвилині, коли Андрій Бей замкнув простріл з правого флангу, але часу на більше у гостей уже не вистачило. У підсумку "Буковина" святкувала перемогу - 2:1.
Головний тренер тернопільської "Ниви" Юрій Вірт у післяматчевому інтерв'ю зазначив: "Сьогодні мені сподобалося все: емоції, атмосфера на стадіоні - це був справжній кубковий матч, у якому ніхто не хотів програвати. Щодо гри - ми дуже добре розпочали, створили хороший момент, мали швидкі атаки. Я казав хлопцям: щоб здобути перемогу, потрібно забувати. Ми забули, але це сталося вже на 90-й хвилині. Втрата концентрації під час стандарту призвела до пропущеного гола, а далі був певний шок - одразу отримали другий м'яч. Після цього намагалися переломити хід поєдинку, зробили заміни, додали в агресії, але "Буковина" вже не давала простору - суперник грамотно діяв в обороні... Забили наприкінці, але якби зробили це раніше - інтрига була б ще гострішою. Я подякував своїм футболістам: сьогодні грала молодість проти досвіду. У старті вийшли десять гравців віком від 20 до 23 років. Це дуже молодий колектив, який тільки починає свій футбольний шлях. У "Буковини" ж наймолодшому гравцеві, який вийшов у старті, - 26, усі інші старші, досвідчені, з іграми в Прем'єр-лізі. Тож вони заслужено на першому місці. Думаю, що проблем із виходом до УПЛ у них не буде. Ми ж маємо рости, міцніти, прогресувати. Вірю, що з часом і наша команда реально зможе поборотися за підвищен-

ня у класі".
"Буковина" (Чернівці) - "Нива" (Тернопіль) - 2:1 (2:0).
Голи: Є. Підлепенець (37), П. Стасюк (44). - А. Бей (90+2).
Беззуба гра в атаці в Полтаві 2 листопада в чотирнадцятому турі чемпіонату першої ліги "Нива" зустрічалася на виїзді з полтавською "Ворсклою".
Через повітряну тривогу гра у Полтаві розпочалася на дві години пізніше. У першому таймі тернопільські футболісти володіли територіальною перевагою, а полтавчани намагалися вибігати у швидкі контратаки. Варто зазначити, що вони були доволі небезпечними. Зрештою, одна з них принесла успіх господарям. На 37-й хвилині забитим м'ячем відзначився Максим Андрущенко.
У другому таймі ситуація на полі виглядала, як і у першій частині зустрічі. Територіальна перевага була у "Ниви", але майже без ударів по воротах суперника і особливих загострень. Не змінили ситуацію на полі й заміни, які провів тренерський штаб тернополяни. Натомість господарі створювали небезпечні моменти поблизу воріт гостей і одна з них на 94-й хвилині принесла результат. Влучного удару у дев'ятку завдав Тимур Кораблін.
Незважаючи на поразку, "Нива" із 22 очками залишилася на 6-й сходинці турнірної таблиці.
"Ворскла" (Полтава) - "Нива" (Тернопіль) - 2:0 (1:0).
Голи: М. Андрущенко (37), Т. Кораблін (90+4).
9 листопада в п'ятнадцятому турі чемпіонату першої ліги "Нива" прийматиме ФК "ЮКАС" (Тарасівка).

Анатолій Заморока: художник, який творив до останнього подиху

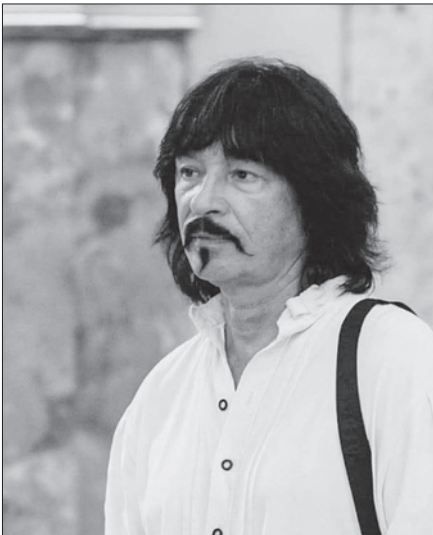
■ 24 жовтня в Збаражі у стінах середньовічного замку відкрилася виставка живопису місцевого художника Анатолія Замороки. Пригадалися мені рядки поезії "Сьогодні" авторства Грицька Чубая: "Є вчора і завтра на моїм лиці. І тільки нема сьогодні..."

Вони - наче лейтмотив до життя та творчого доробку кожного митця. Адже, на жаль, перша персональна виставка художника відбулася в пам'ять про нього, бо 17 вересня цього року на 63-у році життя Анатолій Адамович відійшов у засвіти Господні, після довготривалої боротьби із важкою хворобою.

Ініціаторами виставки живопису були син Анатолія Замороки, Іван, та Національний заповідник "Замки Тернопілля". Захід став велелюдним і теплим, бо на нього завітали рідні художника, друзі, колеги із творчого цеху, та всі, хто знав митця та прагнув ушанування його пам'яті напередодні сороковин з дня смерті. Відкриття виставки розпочалося із хвилини мовчання та спільної молитви за душу художника.

Як зазначає начальник відділу обслуговування туристів та масово-освітньої роботи заповідника Ольга Станкевич, яка модерувала відкриття виставки: "Прижиттєвої персональної виставки Анатолія Замороки у Збаразькому замку не було, та його роботи часто експонувалися у колективних виставках. Він був добрим другом працівників заповідника і коли ми проводили благодійні аукціони з продажу картин на потреби Збройних сил, Анатолій Адамович з радістю передавав свої роботи для благородної справи".

Експозиція розміщена в двох виставкових залах заповідника та

об'єднала понад 50 робіт митця, написаних у різні періоди його творчості. Серед них: портрети коханої дружини Люби, синів Давида та Івана, пейзажі Збаража, де у теплих і таких сонячних тонах потопають краєвиди костелу Бернардинів із різних ракурсів, панорами замку із оборонними вежами та старовинними мурами, натюрморти, картини, де витончені жіночі образи зображені в ніжній, легкій, наче повітряній манері, ікони святого Антонія та Великомученика Юрія Переможця, репродукції картин відомих художників. Виставка доповнена сімейними світлинами із домашнього архіву художника, етюдником із фарбами та пензлями, яких ще зовсім нещодавно торкалася рука Анатолія Замороки, та мольбертом, на якому ніби застигла в

часі недописана картина із краєвидами Збаража.

"Мій батько змалечку закоханий у живопис, навчався малювати самостійно, його руки насправді творили шедеври, - розповідає Іван Заморока. - У нашому містечку в багатьох домівках є його роботи, навіть за кордоном є шанувальники його творчості. А ще розписував храми... На мою думку, його мистецтво не має меж, бо приносить радість багатьом людям. І сьогоднішня виставка - це не лише згадати про батька і його талант, а й нагода відчувати тепло і натхнення, які він залишив нам у спадок в кожному мазку свого пензля".

Талановитий митець, привітний, світлий, добродушний, яскравий та неординарний, добрий сім'янин та люблячий батько, естет у всіх своїх проявах, щирий, працьовитий... Саме таким Анатолій Заморока залишиться у пам'яті збаражан та всіх, хто його знав. І хоча зараз він у Царстві Небесному, та ще вчора ходив вуличками Збаража, жив та творив, а вже завтра промовлятиме до кожного із полотен своїх картин...

Виставка світлої пам'яті Анатолія Замороки буде доступна для всіх бажаючих відвідати Національний заповідник "Замки Тернопілля" впродовж місяця із дня її відкриття.

До слова, надзвичайною роботою Анатолія Замороки є 3-D картина, створена ним у другій половині 2021 року за мотивами полотна художника Радо Явора "Со-

няхі", яку словацький митець написав, почувши історію про героїчний подвиг українського командира танку Артема Абрамовича та його екіпажу (для довідки: 12 серпня 2014 р. біля села Степанівка Донецької області старший лейтенант Артем Абрамович разом із механіком-водієм, сержантом Ярославом Антоном та навідником, солдатом Петром Барбухом здійснили таран російського танку і ціною власних життів врятували велику групу наших військових). 3-D репродукція займає цілу стіну розміром три на чотири метри в Збаразькому музеї російсько-української війни. Мені пощастило бачити Анатолія Адамовича у кропіткому процесі її створення, адже тут працювали не лише пензлі та фарба, але й гіпс, вправність та неабияка уява художника, бо виліплена та вимальована кожна пелюстка та листочок соняшників і дуже реалістично відтворені найдрібніші деталі техніки, яка задимилася від зіткнення. Масштаб роботи та майстерність картини вражають та захоплюють виразом емоцій від усвідомлення трагізму історичного моменту не одного відвідувача закладу, яким працівники музею розповідали і продовжують розповідати про талановитого збаразького художника Анатолія Заморока, але тепер із нотками суму в голосі, додаючи: "Світла пам'ять митцю та Царство Небесне..."

Іванна ГРИЦІВ

Фото: Богдан Кузьма

Відкрили виставку дерев'яного мистецтва на підтримку ЗСУ

■ У Тернопільському національному педагогічному університеті ім. В. Гнатюка Ростислав Дзюбатиї представив виставку "Сучасне дерев'яне мистецтво".

На експозиції представлено чаші, тарілки, вази, артоб'єкти та декоративні елементи ручної роботи.

Мета заходу - збір коштів для "Волонтерської майстерні", яка з 2023 року допомагає Збройним силам України, створюючи системи

скидів, кріплення та інші деталі для FPV-дронів.

Як зазначено в афіші виставки, "дерево з'єднує землю і небо, а донат - мистецтво і перемогу". Серед усіх благодійників розіграють один із авторських виробів.

"Це не просто подія для мене - це можливість зробити добро разом. 50% від продажу робіт я передам на потреби ЗСУ", - каже Ростислав Дзюбатиї.

Виставка діятиме до 7 листопада у виставковому просторі головного корпусу ТНПУ.

Вже кілька років поспіль із захопленням читаю вашу рубрику, захоплююся мудrimi порадами Люби Іванівни Завадівської. Часто бачу, що у людей через чужі заздрощі, гнів, прокльони бувають дуже великі проблеми, які можна вимолити лише щирою молитвою і покаанням.

Однак сьогодні, у час війни і таких нелюдських звірств, не можна спокійно на це все дивитися і молитися за ворогів, як мовиться у Біблії. Це не можливо! Проклинаємо всіх москалів, матерів, які їх породили. Це нелюди! Їх привірливо до звірів, але ж подивіться на найбільших хижаків планети. Вони вбивають, коли відчують небезпеку або голод. А ці? Яку

Ірина м. Тернопіль
- Дорога Ірино, дякую вам за листа. Це - крик душі, який відчуває кожен українець. Повірте, я

Магічне віконце

Реклама

Проклинаємо і проклинати будемо

дуже мирна людина, завжди наголошую, що будь-який конфлікт можна вирішити і, напевно, прокльони - це страшна річ, яка ще нікому добра не принесла. Проте одна річ, коли ти проклинаєш сусідку, котра вам заподіяла свідомо чи не свідомо прикрість, однак зовсім інша - коли оці орки нищать українську землю. Наші прокльони - це не лише викид негативних емоцій, а й сильний енергетичний удар по ворогах. Вони його вже відчують, повірте, а далі буде ще сильніше. Для них немає іншого майбутнього, аніж розпад, роз-

пач, зневага і гоніння. В жодній із цивілізованих країн світу їх не прийматимуть.

І ще, дорогі читачі "Свободи", хочу вас запевнити, настане час, коли ми будемо не лише жити, а й процвітати.

Повірте, Бог дуже любить нашу землю. Україна має в собі Божий знак. Не ведіться на пропаганду московії, котра намагається посіяти в наших душах страх, недовіру, паніку. Не можна! Ми просто мусимо твердо вірити, що з нами Бог, з нами наша переможна армія. Молімося, як би не було важко.

РЕКЛАМА
P.S. Дорогі читачі "Свободи", якщо у вас є запитання, чи ви потребуєте поради або допомоги, пишіть до нас, і ми звертатимемося із вашими листами до бережанських цілителів, а відповіді публікуватимемо у газеті. Якщо ж ви особисто хочете поспілкуватися з Любою Іванівною чи Андрієм Завадівськими, телефонуйте: (097)554-63-18, (098)030-07-25.

Фотомісія

Танцювальна студія NewJest Dance працює в Тернополі з 2023 року під керівництвом Яни Ткач. Нині в ній займається понад 150 вихованців віком від трьох років і старше.

Вихованці студії взяли участь у десятках фестивалів, конкурсів і чемпіонатів в Україні та вже вперше заявляють про себе за кордоном. Днями її вихованки яскраво заявили про себе на WADF World Championship 2025, який відбувся у Плоцьку (Польща). Тернопільську студію представляли Емма Мар'яш, Емілія Ізгорія та Христина Палій.

Медаль знайшла Героя

■ Відомий тернопільський військовослужбовець, Герой України Ігор Дикун, отримав престижну нагороду від Міністерства оборони України - Хрест особливих заслуг. Ця відзнака стала черговим визнанням його героїчних дій у захисті країни.

пантів, спалив ворожу БМД і зупинив прорив десанту. Його історія надихає тисячі українців як символ незламності та відваги. "Хрест особливих заслуг" - це відомча заохочувальна відзнака Міноборони, якою нагороджують військовослужбовців та працівників ЗСУ за виняткові заслуги в обороноздатності, порятунку життів та інші ключові досягнення для армії. Нагороду вручили Ігорю Дикуну за особливий внесок у зміцнення оборонного потенціалу України.

Магія часу і краси у фотовимірі

■ На базі Тернопільського обласного комунального центру науково-технічної творчості школярів та учнівської молоді завершився обласний етап Всеукраїнського щорічного конкурсу робіт юних фотомісій "Моя Україно!".

Рушник, що пам'ятає рідний край. Автор Мельник Аліна

Чудову можливість продемонструвати свої таланти отримали вихованці закладів позашкільної освіти, учні закладів загальної середньої освіти, студенти професійно-технічних навчальних закладів області віком від 10 до 18 років.

На розгляд журі було представлено 486 світлин за номінаціями: портрет, пейзаж, натюрморт, побутові або жанрові фотографії, фото з застосуванням програми Adobe Photoshop, архітектура, репортажне фото, макрофотографія, флора і фауна, експериментальне фото, безбар'єрність та національно-патріотична тематика.

До складу журі, а це - творчі, досвідчені фахівці фотомистецтва увійшли: Василь Бурма - член Національної спілки фотохудожників України, заслужений журналіст України; Василь Балух - голова Тернопільської обласної спілки фотохудожників України; Віктор Уніят - відповідальний секретар газети "Свобода", почесний краєзнавець України, Юрій Заяць - поет, член національних спілок журналістів і

краєзнавців України.

Оцінювання робіт здійснювали у двох вікових групах: молодша 10 - 14 років і старша вікова категорія 15 - 18 років.

Члени журі працювали над такими критеріями: новизна та сучасність матеріалу, технічна складність, художнє оформлення, виконавча майстерність, ступінь емоційного впливу, загальне художнє враження. Від цих показників залежить, чи може фотографія заінтригувати глядача, закарбуватися в пам'яті, викликати шквал різноманітних, сильних почуттів, від яких перехоплює дух.

Результати конкурсу продемонстрували, що юні фотоаматори не лише творчо підійшли до поставлених завдань і вклали не мало праці, а й змогли наповнити їх глибоким змістом. Учасники конкурсу потішили неординарними та різноманітними ідеями, приємно вражали високим рівнем креативності, продемонстрували багату уяву, безпосередність сприйняття світу, особливе бачення. Підбиваючи підсумки, журі відзначило значний ріст художньої майстерності юних фотомісців.

Фотороботи призерів, а їх 120, візьмуть участь у IV фінальному етапі Всеукраїнського конкурсу робіт юних фотоаматорів "Моя Україно!", який відбудеться у листопаді в м. Києві.

Ольга ЗІНЬЧИШИН

Репортажне фото. Ми пам'ятаємо. Борок Тимофій